

การประเมินหลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษาในวิทยาลัยครู

นายอรุณ วิวัฒน์ประที

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

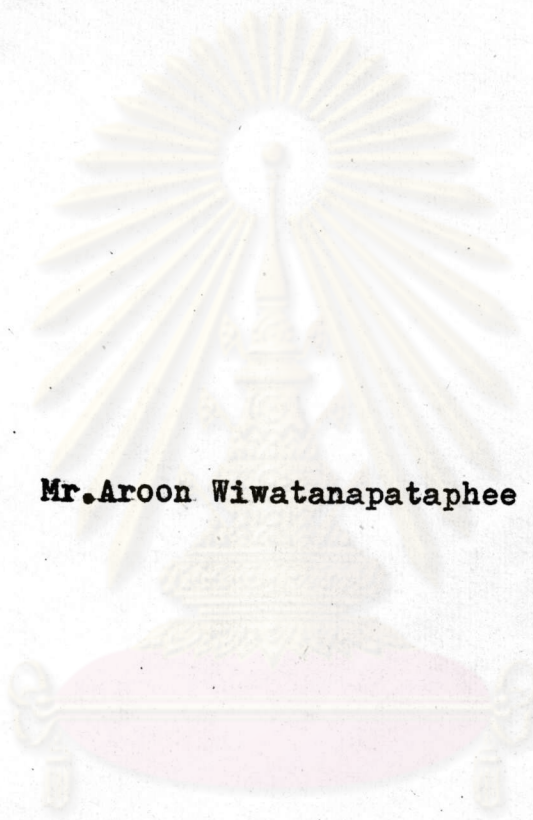
พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-759-9

009955

i 18286277

THE CURRICULUM EVALUATION OF MUSIC EDUCATION IN TEACHERS COLLEGES

Mr. Aroon Wiwatanapataphee

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินหลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษาในวิทยาลัยครู
โดย นายอรุณ วิวัฒน์ปฐพี
ภาควิชา อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อชาวาอ่ารุง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมฆาตฤณี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สีนลาวีกัน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อชาวาอ่ารุง)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การประเมินหลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษาในวิทยาลัยครู
ชื่อนิติกร นายอรุณ วิวัฒน์ปฐพี
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อาชวอำรุง
ภาควิชา อุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินหลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษาในวิทยาลัยครู โดยใช้แบบจำลองชิป ประเมิน บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลิผลของหลักสูตร เพื่อหาข้อบกพร่องและเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารหลักสูตร สํารวจสถานภาพอาจารย์ ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชามัธยมศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตร สถานการณ์การเรียนการสอน และลักษณะของบัณฑิต

กลุ่มประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ อาจารย์วิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชามัธยมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม 6 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลเอกสารหลักสูตร และแบบสอบถามที่ประชากรตอบ ได้ผลการประเมินหลักสูตรด้านต่าง ๆ ดังนี้

การประเมินบริบท

ความมุ่งหมายของหลักสูตรส่วนใหญ่มีความเหมาะสม โครงสร้างเนื้อหาสาระเป็น

and graduates' supervisors. The 6 types questionnaires were used in the study. Percentage, arithmetic means and standard deviation were employed to analyze the obtained data.

Results of the study

The results of the study were the following:

Context Evaluation: The objectives of the curriculum were rather suitable. The structure of the contents was more theory and Western music. The practical credits were not enough. Most contents were suitable.

Input Evaluation: The input of the curriculum was not suitable. The ratio of the teachers' degree was not met the standard of faculty in higher education department as stated by the Ministry of University Affairs. The teachers were not adequate to the contents. The instructional aids were not appropriate. The students were fair.

Process Evaluation: The process of the curriculum was not suitable. The learning characters of the students were in passive manners, less asking and stating the opinion. The instruction process was not suitable. The student achievements were not corresponding to the objectives.

Product Evaluation: The graduate's characters and the achievement were not corresponding to the objectives.

Recommendation

The points to correct and improve the curriculum are

stating some objectives more clearly and add the details to enable the students to have knowledge and good attitude to music teaching. Some more practical parts, music teaching and Thai Classical Music courses should be added. The teachers should improve to higher degree and pay more attention to the students. The sufficiency of the instructional aids should be added.

To develop the curriculum, Music Education Curriculum should be divided into 2 branches which are Thai Classical Music and Western Music.

Follow up the graduates, evaluate the corresponding between the music education curriculum and the elementary and secondary school curricula, comparing music education curricula and researching the method, structure and the contents of Thai Classical Music should be study further.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาเอื้ออาทร ช่วยเหลือ และให้กำลังใจจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอน้อมนำความสำนึกในพระคุณดังนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี อ้าวอ่ำรุ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิด ทราวจาน แก้วช็อบบพร่อง อีกทั้งสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา อาจารย์ว่าสิษฐ์ จรรย์ยานนท์ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ข้อมูล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งยังช่วยเก็บรวบรวมแบบสอบถามบางส่วนให้ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลาภรัตน์ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิด เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคูณวุฒิ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อคิด รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เมธยอก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันชศิริ ที่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์และนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อาจารย์ประจำภาควิชาคณตรีศึกษาในวิทยาลัยครู บัณฑิตครูวิชาเอกคณตรีศึกษาจากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และผู้บังคับบัญชาบัณฑิตครูวิชาเอกคณตรีศึกษา ที่ได้ช่วยทอบแบบสอบถาม รวมทั้งอีกหลายท่านที่ได้ช่วยเป็นธุระช่วยรวบรวมแบบสอบถาม และให้ความช่วยเหลือในค่านต่าง ๆ ด้วยดียิ่ง

อรุณ วิวัชนปฐพี

ภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ คนตรีตะวันตกมากกว่าคนตรีไทย จำนวนหน่วยกิตคนตรีปฏิบัติ
น้อยเกินไป สำหรับเนื้อหาส่วนใหญ่เหมาะสม

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

ปัจจัยเบื้องต้นสำหรับหลักสูตรยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร อาจารย์ผู้สอนมีวุฒิต่ำกว่า
เกณฑ์สัดส่วนมาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ อุปกรณ์การเรียน
การสอนยังไม่พร้อมเท่าที่ควร ส่วนนักศึกษามีความเหมาะสมปานกลาง

การประเมินกระบวนการ

กระบวนการของหลักสูตรยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร นักศึกษาคำเนินการเรียนอยู่
ในระดับปานกลาง มีลักษณะเป็นผู้รับ ชักถามและแสดงความคิดเห็นน้อย กระบวนการเรียน
การสอนยังไม่เหมาะสม นักศึกษาได้รับผลสัมฤทธิ์จากกระบวนการเรียนการสอนด้านพุทธิพิสัย
และทักษะพิสัยน้อย

การประเมินผลผลิต

บัณฑิตวิชาเอกคนตรีศึกษามีคุณสมบัติเป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรค่อนข้าง
น้อย

ข้อเสนอแนะ

ในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรวิชาเอกคนตรีศึกษาควรปรับปรุง ความมุ่งหมายบาง
ข้อให้เป็นเอกภาพและชัดเจนเพื่อที่จะนำไปปฏิบัติได้ ควรเพิ่มเติมความมุ่งหมายที่ให้ผู้เรียน
มีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการสอนคนตรี ควรเพิ่มภาคปฏิบัติ คนตรีศึกษาและการสอน และเนื้อ
หาสาระทางคนตรีไทย ควรหาทางให้อาจารย์ได้ปรับวุฒิให้สูงขึ้น และเพิ่มอาจารย์ในตำแหน่งที่
ขาด อาจารย์ผู้สอนควรให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือผู้เรียนให้มากขึ้นและทั่วถึง ควรปรับปรุง
เพิ่มเติมอุปกรณ์การเรียนการสอนทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และความสะดวกในการให้เบิก ยืม
หรือใช้

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรวิชาเอกคนตรีศึกษา ควรจัดหลักสูตรวิชาเอกคนตรีศึกษา
แยกเป็น 2 สาขาได้แก่ สาขาคนตรีไทย กับสาขาคนตรีตะวันตก

ในการวิจัยต่อไป ควรวิจัยการติดตามผลบัณฑิตครูวิชาเอกคนตรีศึกษา การประเมิน
ความสอดคล้องของหลักสูตรวิชาเอกคนตรีศึกษากับหลักสูตรประถมศึกษามัธยมศึกษา การ
เปรียบเทียบหลักสูตรวิชาเอกคนตรีศึกษาของสถาบันต่าง ๆ และการวิจัยระบบระเบียบ โครง
สร้างและเนื้อหาสาระทางคนตรีไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ปัญหาที่ข้องการตอบในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ความจำกัดของการวิจัย	6
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร	9
ความหมายของหลักสูตร	9
องค์ประกอบของหลักสูตร	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอันดับการประเมินหลักสูตร	18
งานวิจัยในประเทศ	18
งานวิจัยในต่างประเทศ	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3. วิธีดำเนินการวิจัย	31
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	31
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
โครงสร้างและลักษณะของแบบสอบถาม	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
เกณฑ์การประเมิน	40
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบ-	
สอบถาม	42
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรวิชาเอกคนตรี-	
ศึกษา	50
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การประเมินหลักสูตรวิชาเอกคนตรี-	
ศึกษา	60
ตอนที่ 4 สรุปข้อคิดเห็นและเสนอแนะ	97
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	100
สรุปผลการวิจัย	101
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม	117
ภาคผนวก ก.	121
ภาคผนวก ข.	129
ภาคผนวก ค.	159
ประวัติการศึกษา	162

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. รายละเอียดส่วนของหลักสูตรวิชาเอกคนตรีศึกษา ที่ประเมินโดย ประชากรที่เกี่ยวข้อง	29
2. จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งให้ประชากรและที่ได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มประชากร	38
3. อาจารย์ผู้สอนที่ออกแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ แขนง คนตรีที่สอน ประสบการณ์ ขอบข่ายคนตรีที่ถนัด ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ งานนอกเหนือจากรสอนและผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์	43
4. นักศึกษาระดับ ป.กศ. ชั้นสูงที่ออกแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ ความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ปฏิบัติคนตรี	46
5. นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ออกแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ปฏิบัติคนตรี	47
6. บัณฑิตที่ออกแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ คนตรีที่ถนัด และสถานที่ทำงาน	49
7. จำนวนหน่วยกิตและร้อยละของกลุ่มวิชาบังคับและกลุ่มวิชาเลือก ของหลักสูตรวิชาเอกคนตรีศึกษาในระดับป.กศ.ชั้นสูง และระดับ ปริญญาตรี	53
8. จำนวนหน่วยกิตและร้อยละของกลุ่มวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในหลักสูตรทั้งระดับป.กศ.ชั้นสูงและปริญญาตรี จำแนกตามกลุ่ม วิชาบังคับและวิชาเลือก	54
9. จำนวนหน่วยกิตและร้อยละของกลุ่มวิชาเฉพาะทางคนตรีกับวิชาคนตรี ศึกษาและการสอนในหลักสูตร วิชาเอกคนตรีศึกษาทั้งระดับป.กศ.ชั้น สูงและปริญญาตรีจำแนกตามกลุ่มวิชาบังคับและวิชาเลือก	55

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

10.	จำนวนหน่วยกิตและร้อยละของกลุ่มวิชาบังคับ ระดับป.กศ.ชั้นสูง และระดับปริญญาตรี จำแนกเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติทาง คณิตไทยและคณิตตะวันตก	56
11.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินความมุ่งหมาย หลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษา โดยอาจารย์วิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอน บัณฑิต และโดยส่วนรวม	62
12.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินโครงสร้าง หลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษา ช่วงระดับป.กศ.ชั้นสูง โดยอาจารย์ วิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอน บัณฑิต และโดยส่วนรวม	64
13.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินโครงสร้าง หลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษา ช่วงระดับปริญญาตรี โดยอาจารย์ วิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอน บัณฑิต และโดยส่วนรวม	66
14.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินเนื้อหา สาระหลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษา ช่วงระดับป.กศ.ชั้นสูง โดย อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับป.กศ.ชั้นสูง และโดยส่วนรวม	68
15.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินเนื้อหา สาระหลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษา ช่วงระดับปริญญาตรี โดยอาจารย์ ผู้สอน นักศึกษาระดับปริญญาตรี และโดยส่วนรวม	70
16.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินอาจารย์ผู้สอน โดยอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับป.กศ.ชั้นสูง นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี และโดยส่วนรวม	72
17.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินนักศึกษา ระดับป.กศ.ชั้นสูง โดยอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับป.กศ. ชั้นสูง และโดยส่วนรวม	74

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

๗

ตารางที่

หน้า

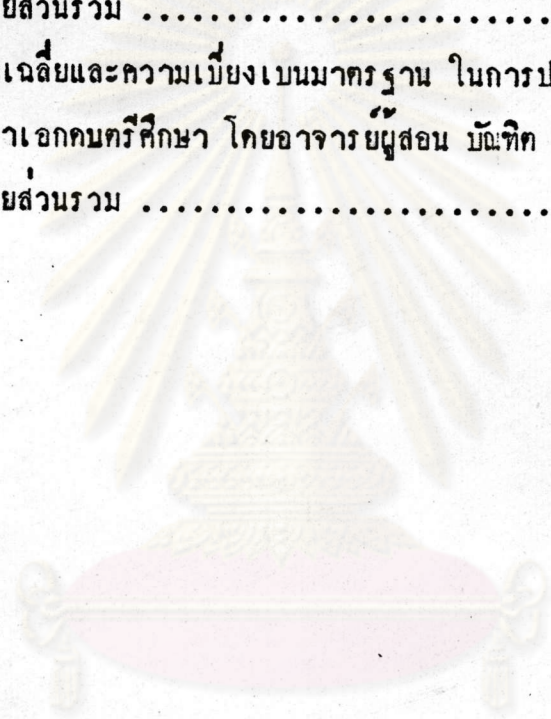
18.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับปริญญาตรี และโดยโดยส่วนรวม	76
19.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับป.กศ.ชั้นสูง นักศึกษาระดับปริญญาตรี และโดยส่วนรวม	78
20.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินตำราและสถานที่เรียน โดยอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับ นักศึกษาระดับป.กศ.ชั้นสูง นักศึกษาระดับปริญญาตรี และโดยส่วนรวม	81
21.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินการดำเนินการเรียนของนักศึกษาระดับป.กศ.ชั้นสูง โดยนักศึกษาระดับป.กศ.ชั้นสูง	85
22.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินการดำเนินการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยนักศึกษาระดับปริญญาตรี .	86
23.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินกระบวนการเรียนการสอนในระดับป.กศ.ชั้นสูง โดยอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับป.กศ. ชั้นสูง และโดยส่วนรวม	87
24.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินกระบวนการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับปริญญาตรี และโดยส่วนรวม	89
25.	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนในหลักสูตร วิชาเอกคนตรีศึกษาระดับป.กศ.ชั้นสูง โดยอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับป.กศ.ชั้นสูง และโดยส่วนรวม	91

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

26. ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินผลสัมฤทธิ์
ที่นักศึกษาได้รับจากการเรียนในหลักสูตรวิชาเอกคณิตศึกษา
ระดับปริญญาตรี โดยอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาระดับปริญญาตรี และ
โดยส่วนรวม 93
27. ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการประเมินบัณฑิตครู
วิชาเอกคณิตศึกษา โดยอาจารย์ผู้สอน บัณฑิต ผู้บังคับบัญชา และ
โดยส่วนรวม 95

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย